

“BESKO” – Elżbieta Staworko Bogdan Staworko s.c.

Pracownia Projektowa
52-339 Wrocław, ul. Słowińców 57
tel./fax.71/ 78-79-792

NIP 899-253-47-59

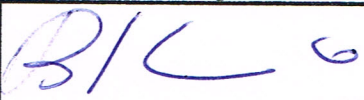
Projekt zieleni

Inwestor: Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta
ul. Długa 49, 53-633 Wrocław

Temat: Przebudowa skrzyżowań ul. Wyszyńskiego z ul. Szczytnicką oraz ul. Wyszyńskiego z ul. Sienkiewicza we Wrocławiu w zakresie wyposażenia w elementy zapewniające funkcjonowanie sygnalizacji świetlnej w systemie ITS.

Część: inwentaryzacja i odtworzenie zieleni.

Teren inwestycji: obręb Plac Grunwaldzki, AM 16, nr działki; 63; 85/3;
AM 27, nr działki; 60; 25/1; 78/2; 58; AM36 dz.22/2;

Funkcja	Imię i nazwisko	Podpis
Opracował	mgr inż. Bogdan Staworko	

Wrocław, maj 2017 r.

„BESKO” - Elżbieta Staworko Bogdan Staworko s.c.
Pracownia Projektowa
tel./ fax. 71/ 78-79-792

NIP 899-253-47-59
52-339 Wrocław
ul. Słowińców 57

Investor: **Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta
ul. Długa 49, 53-633 Wrocław**

Temat: **Przebudowa skrzyżowań ul. Wyszyńskiego z ul. Szczytnicką oraz
ul. Wyszyńskiego z ul. Sienkiewicza we Wrocławiu w zakresie
doposażenia w elementy zapewniające funkcjonowanie sygnalizacji
światłnej w systemie ITS.**

Stadium: **projekt wykonawczy**

Część: **inwentaryzacja i odtworzenie zieleni.**

SPIS TREŚCI

1. Spis treści str. 2
2. Opis techniczny str. 3-7
3. Rysunki:

l.p.	Nr rys.	Rysunek	Skala
1	1	Plan sytuacyjny	1:500
2	2		

CZEŚĆ OPISOWA

I. WSTĘP

1. Podstawa opracowania.

- 1.1. Umowa zawarta między Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta ul. Długa 49; Wrocław a "BESKO" Elżbieta Staworko Bogdan Staworko s.c., ul. Słowińców 57, 52-339 Wrocław
- 1.2. Projekt drogowy i projekty sieci uzbrojenia terenu.
- 1.3. Zapoznanie się z terenem opracowania.

2. Inwestor.

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta
ul. Długa 49, 53-633 Wrocław

3. Zakres i cel opracowania.

Celem opracowania jest zinventaryzowanie oraz określenie sposobów postępowania z roślinnością na terenie inwestycji tzn. w obszarze skrzyżowania ulic Sienkiewicza-Wyszyńskiego i Szczytnicka-Wyszyńskiego. Wykonano inwentaryzację, określono zakres oddziaływania inwestycji na roślinność, w oparciu o co wskazano roślinność do wycięcia i odtworzenia.

II. STAN ISTNIEJĄCY

Teren inwestycji, obszar skrzyżowań ulic Sienkiewicza-Wyszyńskiego i Szczytnicka-Wyszyńskiego, jest całkowicie zagospodarowany. Na zagospodarowanie terenu składają się jezdnie asfaltowe, chodniki, drogi rowerowe, przystanki autobusowe wraz z zatokami, torowiska tramwajowe z peronami oraz zieleńce. Oba skrzyżowania są wyposażone w lokalne sygnalizacje świetlne. Zieleńce obsiane są trawą i miejscami obsadzone krzewami.

III. STAN PROJEKTOWANY

Zaprojektowano włączenie lokalnych sygnalizacji świetlnych w układ ITS (inteligentnego systemu sterowania ruchem). Zaprojektowano system detekcji (kamery, pętle indukcyjne) i wideomonitoringu. Niezbędne okablowanie układu się w kanalizacji kablowej na którą składają rury i studnie kablowe układane w wykopach lub metodą bezwykopową.

IV. ZIELEŃ

1. Inwentaryzacja zieleni

Inwentaryzacja zieleni objęła krzewy rosnące na terenie oddziaływania inwestycji. Ustalono skład gatunkowy i krzewów powierzchnię.

Zinventaryzowanym krzewom nadano numery inwentaryzacyjne, naniesiono je na planie sytuacyjnym. Zestawienie zinventaryzowanej roślinności zawarto w Tabeli nr 1

Tabela nr 1- Inwentaryzacja zieleni				05.2017
Oznaczenie	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Powierzchnia (mkw.)	Uwagi
1	Irga Dammera	<i>Cotoneaster dammeri</i>	19	nasadzenia okrywowe wycięcie 3,5 m ²

2	Tawuła Douglasa	<i>Spirea douglasii</i> "Menziesia"	1,5	żywopłót formowany wys. 0,9 m, wycięcie 1,5 m²
3	Irga Dammera	<i>Cotoneaster dammeri</i>	17	nasadzenia okrywowe

1.1. Charakterystyka zieleni istniejącej, wycięcie i ochrona drzewostanu.

W obszarze inwestycji rośnie irga rozkrzewiona oraz tawuła Douglasa (fragment żywopłotu). Są w dobrym stanie zdrowotnym.

1.2. Ochrona krzewów.

Prace budowlane w pobliżu krzewów prowadzić ręcznie, tak aby zminimalizować ich oddziaływanie na krzewy. Nie składować materiałów budowlanych i urobku oraz unikać przejazdów ciężkiego transportu i maszyn budowlanych w pobliżu krzewów.

Elementy systemu korzeniowego odkryte podczas prac budowlanych, należy w tym stanie pozostawiać jak najkrócej, powoduje to bowiem trwałe uszkodzenie korzeni na skutek przesuszenia bądź przemarznięcia. Dlatego też odsłonięte korzenie należy przykryć matami, które w okresie letnim należy polewać regularnie wodą. Każdorazowo należy jednak dążyć do jak najszybszego zasypiania odkrytych korzeni.

2. Nasadzenia

Biorąc pod uwagę uwarunkowania terenowe, istniejącą, pozostawioną roślinność, uzbrojenie podziemne oraz charakter ulicy zaprojektowano nasadzenia z krzewów w formie okrywowej i żywopłotów formowanych.

2.1. Typy nasadzeń

2.1.1. Krzewy okrywowe i żywopłoty

Zaprojektowano nasadzenia odtworzeniowe z irgi Dammera *Cotoneaster dammeri* i tawuły Douglasa *Spirea douglasii* "Menziesia" mało wymagających środowiskowo, dobrze znoszącego warunki terenów zurbanizowanych, o właściwej dla terenu Wrocławia mrozoodporności. Nasadzono 3,5 m² irgi Dammera i 1,5 m² tawuły Douglasa.

2.2. Wymagania dotyczące materiału szkółkarskiego

Parametry sadzonych roślin zgodnie z tabelą nr 1 poniżej.

Sadzonki powinny pochodzić z renomowanej szkółki, możliwie blisko miejsca sadzenia. Każda powinna być zaopatrzona w etykietę.

Nabywane sadzonki powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany oraz posiadać następujące cechy:

- System korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty; na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne korzenie drobne. Roślina powinna mieć zachowane prawidłowe proporcje pomiędzy częścią nadziemną i podziemną.
- Roślinę sprzedawaną w kontenerze należy wybić z pojemnika i sprawdzić, czy podłoże jest prawidłowo przerośnięte korzeniami.
- Korzenie roślin powinny być zabezpieczone hydrożelem przed przesychnianiem w czasie transportu i sadzenia. Należy wzbogacić hydrożelem glebę (1–2 g/l podłoża). Hydrożele magazynują wodę z opadów oraz podlewania, która potem jest w 95% dostępna dla roślin.
- Rośliny należy transportować w jasnych workach foliowych niepowodujących

nagrzewania z zabezpieczeniem korzeni hydrożelem zaraz po wykopaniu ze szkółki. Przechowywanie materiału przed sadzeniem w cieniu.

- Przed posadzeniem drzewo, krzew dokładnie obejrzeć i usunąć korzenie uszkodzone lub chore.
- Pozostałe korzenie skrócić przycinając ostrym sekactorem na długość do 20 cm. Gładkie cięcia sprzyjają powstawaniu kallusa, z którego utworzą się nowe korzenie.
- Wady niedopuszczalne:
- Silne uszkodzenie mechaniczne rośliny.
- Ślady żerowania szkodników i oznaki chorobowe.
- Zwiędnięcie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach nadziemnych.
- Martwice i pęknięcia kory.
- Uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej.
-

Tabela 2 Specyfikacja roślin

Lp	Nazwa rośliny	Typ uprawy	Wysokość rośliny	Ilość szt./m ²	Nasadzenia m ² /szt.
1	<i>Cotoneaster dammeri</i>	C 5	20-30	5 szt./m ²	3,5 /18
2	<i>Spirea dauglasii</i> "Menziesa"	C 5	60-80	5 szt./m ²	1,5/8

2.3. Zalecenia dotyczące sadzenia i formowanie drzew oraz krzewów:

- Wytyczyć miejsce – zgodnie z projektem.
- Wykopać dołek. Dołek musi być mniej więcej dwa razy większy od bryły korzeniowej. Podłoże kamieniste i jałowe zastąpić żyzniejszym; jeżeli wykopana gleba jest próchnicza, odłożyć do przykrycia korzeni.
- Spulchnić dno dołka. Aby korzenie mogły łatwiej przenikać w głębsze warstwy gleby rozluźnić ziemię na dnie dołka za pomocą widel.
- Wzbogacić podłoże w składniki pokarmowe. Odłożoną ziemię z wykopu zmieszać pół na pół z dojrzałym kompostem, przekompostowaną korą lub torfem. Ponadto można dodać nawozy organiczne.
- Krzewy uprawiane w pojemnikach przed posadzeniem zanurzyć na kilka minut w wodzie. Korzenie sadzonek o odsłoniętych korzeniach poleć wodą.
- Umieścić drzewo, krzew w dołku. Ustawić na nasypanej na dno dołka niezbyt grubej warstwie podłoża. Zwrócić uwagę, aby nie sadzić zbyt głęboko: górna powierzchnia bryły korzeniowej powinna być tylko cienko przysypana ziemią.
- Przysypać korzenie, wypełniając dokładnie dołek ziemią próchniczną.
- Udeptać dokładnie, ale z zachowaniem ostrożności, żeby nie uszkodzić korzeni ziemię wokół krzewu i uformować wokół krzewu misę zapobiegającą wypływowi wody.
- drzewa opalikować 3 palikami
- Obficie podlać.
- Usunąć słabe i uszkodzone pędy.
- Glebę wokół drzew i krzewów przykryć warstwą 5 cm kory.
- W pierwszym roku wzrostu obficie podlewać w czasie suszy
- Drzewa i krzewy sadzić poza okresem wegetacji wiosną lub jesienią.

2.4. Pielęgnacja krzewów

Pielęgnacja w okresie gwarancyjnym (w ciągu roku po posadzeniu) polega na:

- Podlewaniu, odchwaszczaniu, nawożeniu,
- Poprawianiu misek oraz kopczykowaniu jesienią,
- Rozgarnięciu kopczyków wiosną i uformowaniu misek,
- Wymianie uschniętych i uszkodzonych krzewów,
- Wykonanie cięć pielęgnacyjnych i formujących

3. Trawniki

3.1. Zakładanie trawników i umacnianie skarp.

Projektuje się odtworzenie trawników wszędzie tam gdzie nie sadi się krzewów. Projektuje się odtworzenie 20 m² trawnika.

W obszarze trawników należy ułożyć warstwę ziemi urodzajnej, pozbawionej grud, kamieni, o grubości 0,2m. Teren należy przygotować na ok. 14 dni przed siewem tak aby rozłożona ziemia mogła osiaść. Siew można wykonać maszynowo lub ręcznie (w obu wypadku w dzień bezwietrzny) metodą krzyżową wysiewając łącznie 20-25 gramów nasion trawy na m² powierzchni. Po wykonaniu zasiewu nasiona należy przykryć cienką (ok. 1cm) warstwą ziemi zmieszanej z torfem i uwałować. Teren podlać mocno rozproszonym strumieniem wody. Zabieg podlewania powtarzać oceniając stan wilgotności gleby. Pojawiające się chwasty usuwać z użyciem środków chwastobójczych. Pierwsze koszenie wykonać gdy trawa osiągnie wysokość 8 cm. Miejsca gdzie trawa nie wyrosła ponownie obsiać trawą.

Do zasiewów zastosować mieszankę traw stosowną dla pobocza dróg, terenów zdegradowanych, warunków suchych i terenów nasłonecznionych. Do umacniania skarp użyć nasion kostrzewy czerwonej rozłogowej lub kostrzewy czerwonej półkępkowej.

Norma wysiewu 20-25g/m² czyli 200-250 kg/ha.

3.2. Pielęgnacja trawników w okresie gwarancyjnym

W okresie gwarancyjnym należy przewidzieć, w zależności od pory roku, następujące zabiegi:

- wiosna: aeracja, nawożenie (nawóz z wysoką zawartością azotu), koszenie, usuwanie chwastów przez zastosowanie herbicydów,
- lato: koszenie, nawożenie, usuwanie chwastów (punktowe, ręczne), podlewanie w zależności od warunków pogodowych,
- jesień: koszenie, grabienie liści, nawożenie (stosować jesienny nawóz fosforanowo-potasowy), stosowanie insektycydów

Trawę należy kosić systematycznie aby nie przekraczała wysokości 12 cm.

Łączna dawka nawozów mineralnych wynosi około 3kgNPK/1ar na rok.

Uzupełniać trawniki poprzez dosiewanie.

Należy przewidzieć trzyletni okres gwarancyjny dla trawników i nasadzeń.

Po okresie gwarancyjnym pielęgnacją trawników i krzewów winna się zająć wyspecjalizowana firma ogrodnicza.

Opracowanie:

mgr inż. Bogdan Staworko

BESKO
Pracownia Projektowa
ul. Słowińców 57

DZZ.4276.2017.2.EP
L.dz. 4904.2288

Wrocław, dnia 02.06.2017r.

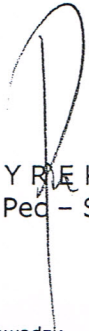
dotyczy: przebudowy skrzyżowania ul. Wyszyńskiego z ul. Szczytnicką oraz ul. Wyszyńskiego z ul. Sienkiewicza we Wrocławiu w zakresie doposażenia w elementy zapewniające funkcjonowanie sygnalizacji świetlnej w systemie ITS

Odpowiadając na wniosek z dnia 10.05.2017r. w sprawie jw. Zarząd Zieleni Miejskiej zgodnie z § 4 Porozumienia z dnia 23.12.2002r. zawartego z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, opiniuje pozytywnie przedłożoną dokumentację (w zakresie działek pozostających w zarządzie trwałym ZDIUM), pod następującymi warunkami:

- prace w obrębie inwestycji należy prowadzić zgodnie z aktualną ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. oraz ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r.,
- podmioty zarządzające w imieniu Gminy Wrocław terenami będącymi jej własnością, w tym komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia i gminne jednostki organizacyjne, w szczególności w ramach planowanych i prowadzonych przez nie procesów inwestycyjnych są zobowiązane do podejmowania działań zgodnych z Zarządzeniem Nr 5081/16 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.08.2016r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia,
- należy zachować odległość od skrajni krzewów do skrajni wykopów nie mniejszą niż 1m,
- w przypadku braku możliwości zachowania powyższych odległości prace wykonywać metodą bezrozkopową. Elementy sieci wymagające wykonania wykopów (np. studnie) należy zlokalizować poza rzutami koron drzew oraz poza grupami krzewów,
- prace ziemne przy krzewach wykonywać ręcznie w sposób najmniej szkodzący bryłom korzeniowym,
- w pobliżu inwestycji zlokalizowane są drzewa (odcinek między Mostem Pokoju, a ul. Szczytnicką) w związku z powyższym należy wykonać inwentaryzację drzew w SIP zgodnie z zapisami Zarządzenia Nr 5081/16 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.08.2016r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia (w przypadku, kiedy drzewa nie zostaną naniesione w Systemie Informacji Przestrzennej w terminie do 15 lipca 2017 r. uzgodnienie traci ważność),
- podczas realizacji prac zabrania się gromadzenia ziemi z urobku, materiałów budowlanych oraz sprzętu pod drzewami, krzewami i na trawnikach,
- odtworzeniem należy objąć wszystkie trawniki, które ulegną uszkodzeniu podczas realizacji prac. Trawniki należy odtworzyć poprzez nawiezenie na zagęszczony grunt w wykopie 20cm warstwy humusu, wysiew nasion traw w ilości min. 2,5kg/ar, przykrycie nasion 1cm warstwą torfu wymieszanego z humusem, uwałowanie terenu i podlewanie rozproszonym strumieniem wody celem uzyskania pełnego porostu trawy. O odtworzeniu zieleni należy powiadomić tutaj. Zarząd celem

Zarząd Zieleni Miejskiej
ul. Trzebnicka 33
50-231 Wrocław
Tel.(71)3286611/12
www.zzm.wroc.pl

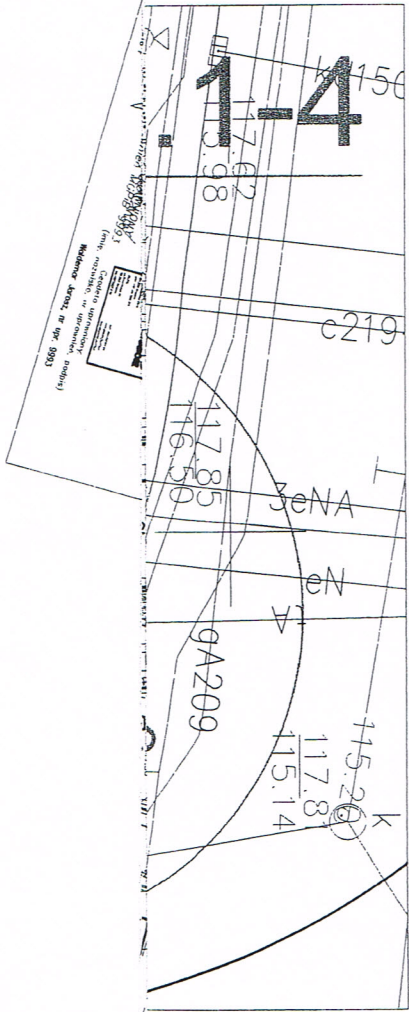
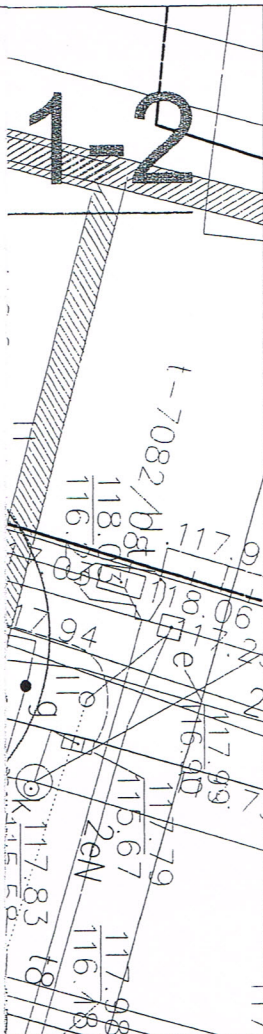
- protokolarnego odbioru. Trawniki uznaje się za odtworzone po pełnym poroście trawy i wykonanym pierwszym koszeniu,
- zobowiązuje się Inwestora do przekazania Wykonawcy robót dokumentacji projektowej wraz z warunkami uzgodnienia.
- Uzgodnienie jest ważne do dnia końca listopada 2017 r.

Z-C A D Y R E K T O R A
Monika Pec - Świącicka

Sprawę prowadzi:
Ewa Partyka, (71) 328-66-11 (wew. 330), ewa.partyka@zzm.wroc.pl

Do wiadomości:
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta ul. Długa 49, 53-633 Wrocław

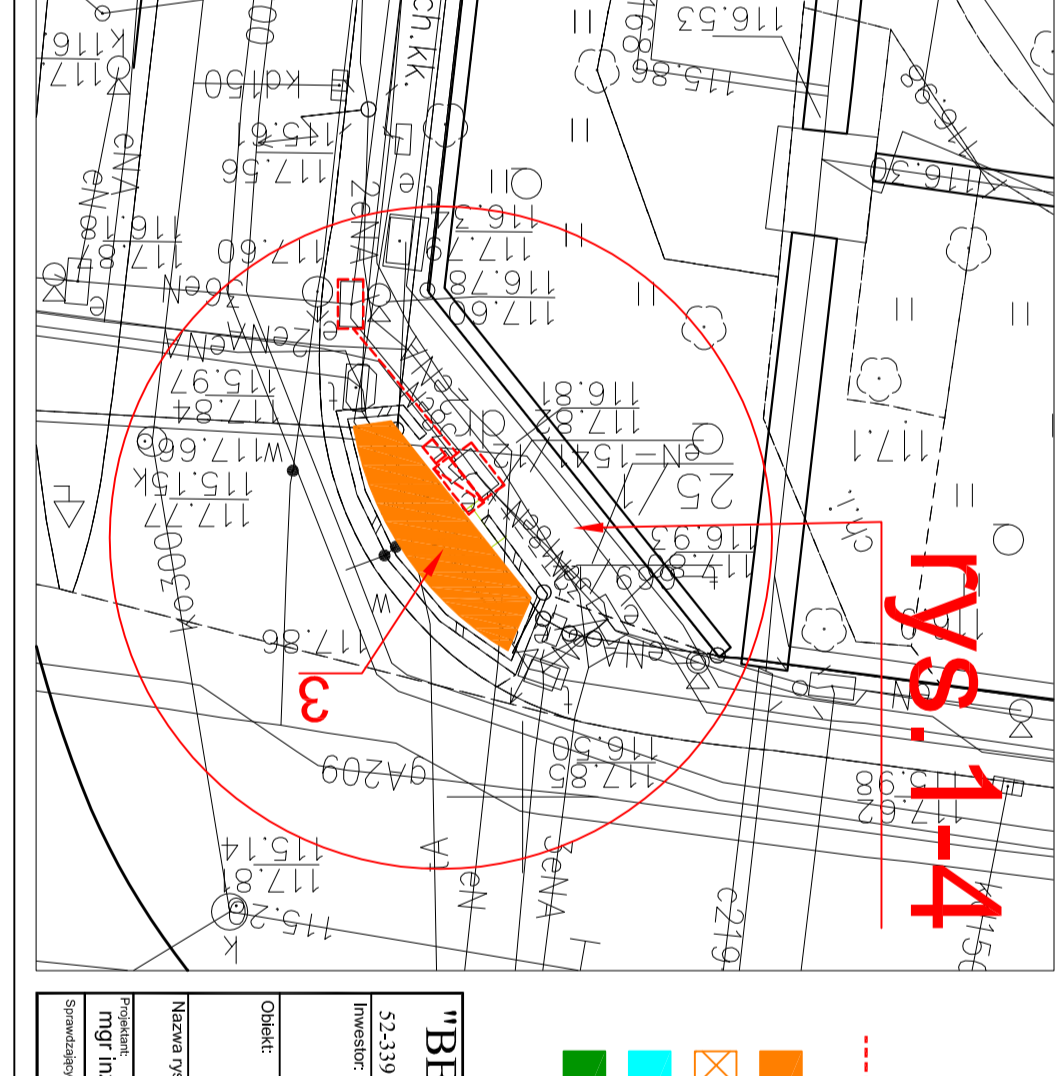
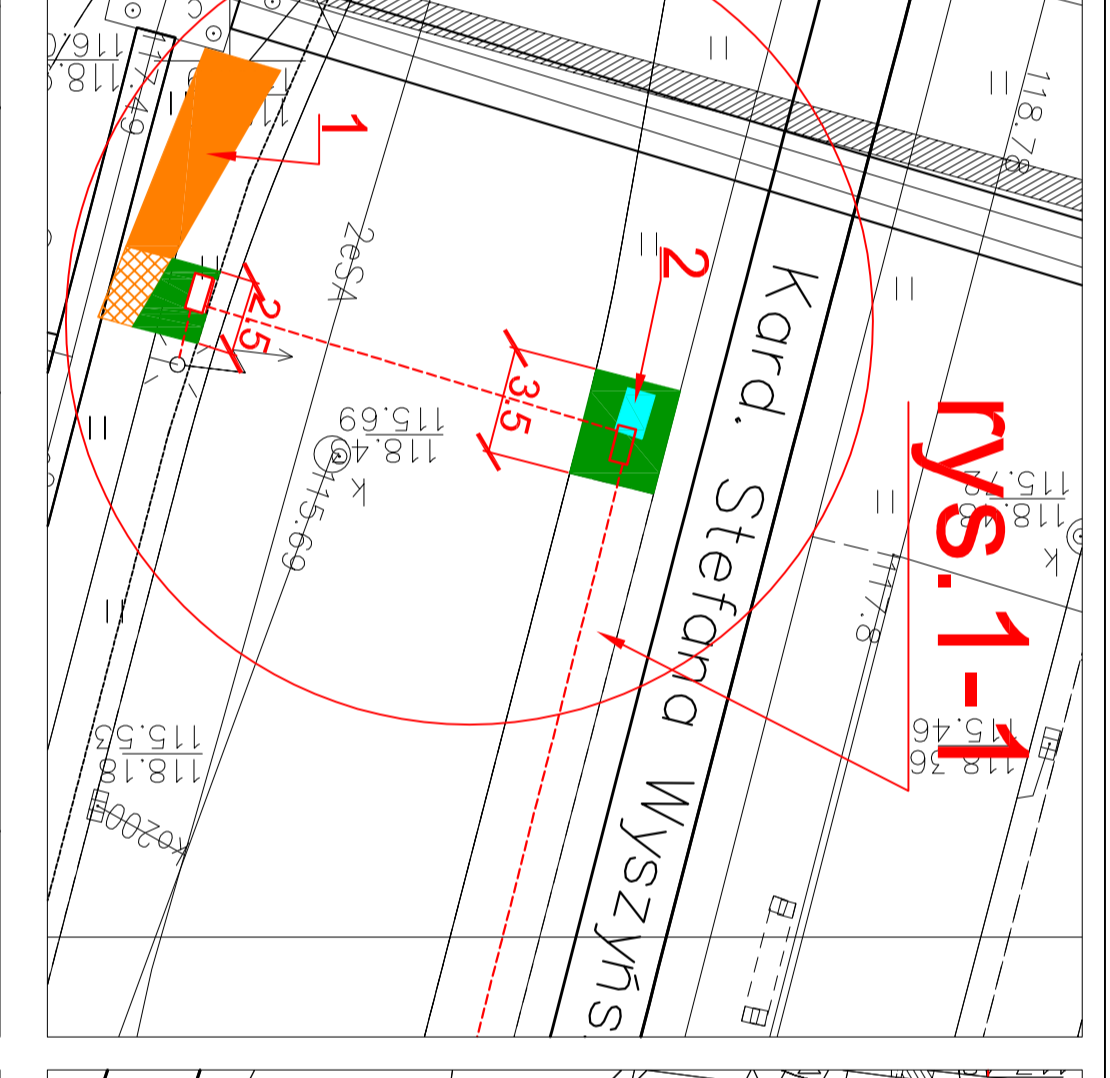
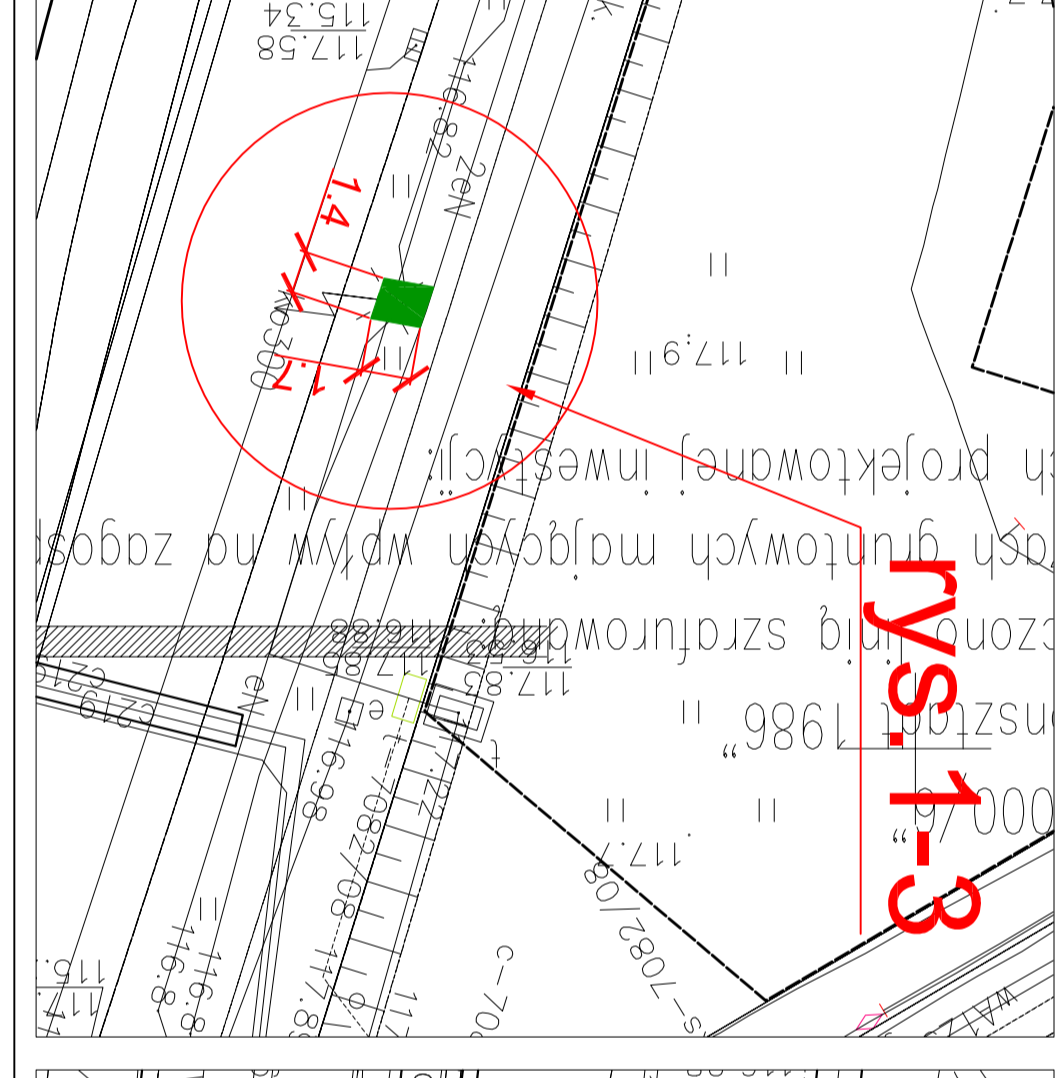
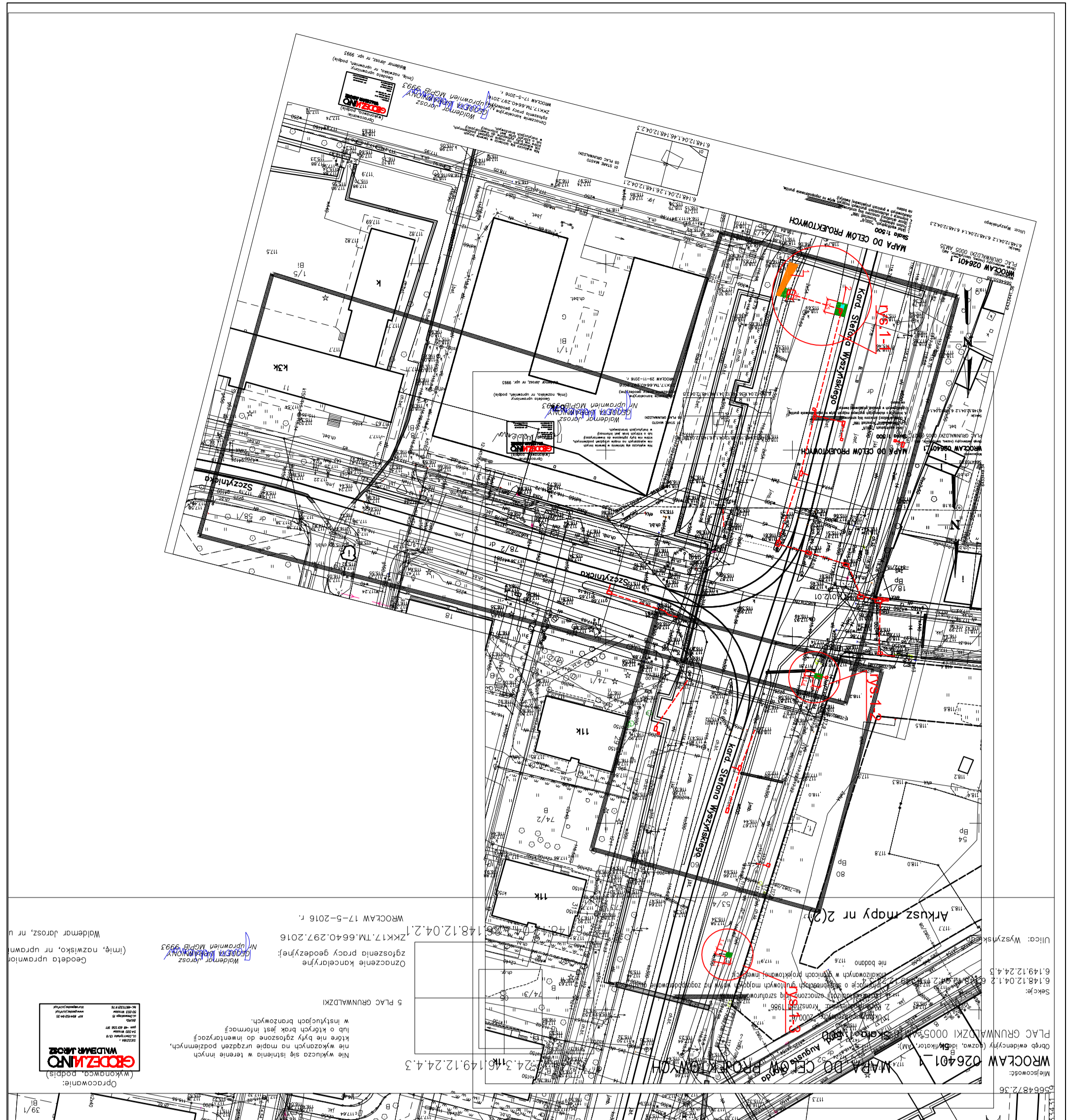

Załącznik do: DZ. 476 2017.2. EP
 Lok. 4504 731
 z dnia 01.06.17

Legenda

- miejskie kanały technologiczne
- [ ] komory przewiertowe
- [hatched] - 1, 3- irga Dammera
- [cross-hatched] - irga Dammera do wycięcia i odtworzenia
- [vertical-hatched] - 2- tawuła Dauglasa
- [solid black] - trawnik do odtworzenia

"BESKO" Elżbieta Staworko Bogdan Staworko s.c. Pracownia Projektowa			
52-339 Wrocław ul. Słowińców 57		tel. / fax. 71/ 78-79-792	
Investor:	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Wrocław, ul. Na Grobli 14/16	Stadium:	PW
Objekt:	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Micińskiego, Dygasińskiego i pl. Piłsudskiego we Wrocławiu Inwentaryzacja i odtworzenie zieleni	Data:	05.2017r
Nazwa rysunku:	Plan sytuacyjny	Skala:	1:1000/250
Projektant:	mgr inż. Bogdan Staworko	Nr uprawn.	
Sprawdzający:		Podpis:	<i>BLS</i>
		Podpis:	
		Branża:	zieleni
		Nr rys.:	1

<p>"BESKO" Ehbena Starowko Ingłdan Starowko s.c. Pracownia Projektowa 53-330 Wrocław, ul. Świerkowskiej 57 Inwestor: Zarząd Drog i Urządzania Miasta ul. Długa 49, 53-633 Wrocław Data: 05.2017r. Cielak: Dyśkusiński i ul. Pilsudskiego we Wrocławiu Inwentaryzacja i odtworzenie zieleni Nazwa projektu: Plan sytuacyjny Skala: 1:1000/250 Branża: Zieleni Inżynier: mgr inż. Bogdan Starowko Nr umowy: / Prosjekt: / Nr rys.: 1</p>		<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> ----- miejscie kamery technologiczne - 1-3- Irga Dammera - Irga Dammera do wyłączenia i odtworzenia - 2- Iawia Daugłasa - trawnik do odtworzenia
--	--	--